

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Vyškov, Purkyňova 39

Purkyňova 39/308, 682 01 Vyškov

Identifikátor školy: 600 126 064

Termín konání inspekce: 2. – 5. listopad 2004

Čj.:	12-1423/2004-11039
Signatura:	kl5cy102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola (dále jen ZŠ) má celkem 21 tříd, v nichž se vzdělává 502 žáků. Škola realizuje výchovně-vzdělávací činnost dle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16847/96-2. Ve vybraných třídách se vyučuje v rámci uvedeného vzdělávacího programu dle modelového učebního plánu č.j. 29738/96-22-50 pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy.

ZŠ je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem ZŠ je Město Vyškov. Adresa zřizovatele je: Městský úřad Vyškov, Masarykovo náměstí č. 1, 682 01 Vyškov.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole ve školním roce 2004/2005 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole ve školním roce 2004/2005 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných vyučovacích předmětech 1. stupně ZŠ (český jazyk, matematika, prvouka a přírodověda) a 2. stupně ZŠ (český jazyk, matematika, anglický jazyk, dějepis, fyzika a tělesná výchova) ve školním roce 2004/2005 vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Dále byla předmětem inspekční činnosti tematická inspekce „Autoevaluace školy“.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Většina pedagogů školy splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Na druhém stupni ZŠ v předmětech český jazyk, anglický jazyk a tělesná výchova (včetně rozšířeného vyučování) a rovněž na prvním stupni ZŠ se vyskytla mezi hospitovanými vyučovacími hodinami také část hodin, které byly vyučovány bez odborné a pedagogické způsobilosti. Toto negativum se do kvality sledované výuky v některých případech částečně promítalo, a to většinou v oblasti metodické. I když v předmětu tělesná výchova dosahovala výuka velmi dobré úrovně, nutno konstatovat, že škola zatím (dotyčný vyučující si doplňuje chybějící kvalifikaci studiem) nenaplnuje v plné míře podmínku stanovenou pro realizaci rozšířeného vyučování tělesné výchovy.

Činnost pracovníků školy je dána organizačním řádem. Rozdělení kompetencí je přesně a jasně vymezeno. Z organizačního řádu je však zřejmé, že rozdělení kompetencí i povinností je dosti nevyvážené, a to na úkor přemíry povinností stanovených pro funkci zástupkyně ředitele. Vedení školy řádně předává pedagogům informace. Nevýhodou však je, že ve škole není sborovna a všechny potřebné informace (stejně jako i třídní knihy) jsou učitelům k dispozici ve zcela provizorní, velmi stísněné místnosti. Podmínky pro vzájemné kontakty mezi vedením školy a učitelským sborem i mezi členy učitelského sboru navzájem, pro případná operativní jednání i pro uložení třídních knih jsou tak značně ztíženy.

Pedagogická rada se pravidelně schází a ze svých jednání pořizuje velmi podrobné zápisy. Metodické sdružení a předmětové komise rovněž vyvíjejí pravidelnou činnost, jejíž obsah je vyjadřován zápisy. Ty jsou podrobné, ale deklarované záměry se mnohdy do vlastní výuky promítají málo. Systém vedení začínajících a méně zkušených učitelů je vypracován, ale

jeho účinnost při vlastní výuce není vždy dosti zřetelná. Kontrolní a hospitační činnost je vedením školy průběžně a pravidelně prováděna včetně kvalifikovaně vedených pohospitačních pohovorů. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou stanovena a všem známa. Do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je zapojováno dosti učitelů v návaznosti na potřeby školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí v rozsáhlé budově pavilónového typu, jejíž část je také pronajímána nižším ročníkům víceletého gymnázia. Objekt je rozdělen tak, aby se jednotlivé subjekty při výuce vzájemně nerušily. Obě školy však společně využívají odborné učebny a prostory pro výuku přírodovědných předmětů, tělesné a výtvarné výchovy a dále školní jídelnu. Koordinace provozu je v tomto smyslu dosti náročná. Pro třídy prvního ročníku slouží také samostatně stojící objekt v areálu školy. Základní škola má k dispozici vhodně vybavené odborné učebny pro fyziku, chemii, přírodopis, hudební a výtvarnou výchovu, cizí jazyky, psaní na psacím stroji, praktické činnosti a práci na počítači. Odborná učebna společenskovedních předmětů se buduje. Nevýhodou však je, že i jedna z odborných učeben musí sloužit jako kmenová třída. To způsobuje nutnost neustálého přemísťování žáků. Kvalitní podmínky jsou vytvořeny pro tělesnou výchovu. Škola má velkou tělocvičnu s potřebným zázemím, sportovní halu, bazén a venkovní sportoviště s pískovým i travnatým povrchem. Kmenové učebny na prvním stupni jsou vybaveny novým školním nábytkem a jsou vkusně vyzdobeny pracemi žáků a názorným materiálem, kterého učitelé využívají při výuce. Některé učebny 1. stupně ZŠ jsou vybaveny relaxačními koberci. Stísněné prostory tříd prvního ročníku v současné době neodpovídají aktuálním potřebám žáků a učitelů. Třídy druhého stupně jsou v důsledku své značné opotřebovanosti (žakovský nábytek, vybavení, stěny, nátěry, parapety apod.) pro výuku méně motivující. Vzhledem k tomu, že ve škole není samostatná sborovna, mají učitelé k dispozici prostory kabinetů. Chodby jsou vyzdobeny především žakovskými pracemi a informačními materiály. Estetická úroveň interiéru školy je často i přes pěknou výzdobu některých prostor snižována celkovou opotřebovaností.

Škola zajišťuje pro žáky v dostatečném množství učebnice, učební texty a pracovní sešity. Učitelé mají ve škole k dispozici hlavně starší učební pomůcky, umístěné jak v kabinetech, tak v kmenových třídách. Na druhém stupni jsou uloženy v odborných kabinetech nebo v učebnách a laboratořích. Audiovizuální technika je rozmístěna hlavně v odborných učebnách. Síťově propojené počítače v učebně výpočetní techniky i počítače pedagogů umožňují připojení k internetu.

Využívání učebních pomůcek a didaktické techniky vedení školy sleduje. Fond vyučovacích pomůcek je modernizován a doplňován. Tělocvičnu, sportovní halu a venkovní sportovní areál využívá k různým aktivitám také veřejnost.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vykazují celkově velmi dobrou úroveň.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Výuka na 1. i na 2. stupni ZŠ probíhá dle vzdělávacího programu Základní škola, který je školou realizován v souladu s jejím zařazením do sítě škol. V rámci uvedeného vzdělávacího programu probíhá ve vybraných třídách rozšířené vyučování tělesné výchovy dle modelového učebního plánu. Výuka v hospitovaných hodinách probíhala v souladu s příslušnými učebními dokumenty. Nabídka nepovinných a volitelných předmětů i zájmových útvarů zahrnuje oblast naukovou, sportovní, technickou, esteticko-výchovnou, speciálně pedagogickou apod. Škola nevykazuje ve školním roce 2004/2005 žádného integrovaného žáka. Povinná školní dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání žáků. Zjištěné administrativní nedostatky jsou formálního rázu. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004 má dobrou výpovědní hodnotu, obsahuje však některé nadbytečné údaje.

Značně náročná organizace výchovně-vzdělávacího procesu (dva subjekty v jedné budově a rozšířené vyučování tělesné výchovy) je přizpůsobována vzdělávacímu programu a potřebám žáků. Sportovní třídy jsou zřizovány ve spolupráci s fotbalovým klubem 1. FKD, a. s. Pro přijetí do sportovních tříd jsou stanovena určitá kritéria, kterými se škola řídí. Pro zabezpečení koordinace mezi školou a sportovním klubem je zřízena „Sportovní rada,“ která je zároveň i poradním orgánem ředitele školy.

Školní řád, kterým vedení školy reguluje organizaci vzdělávání, je podepsán jak ředitelem ZŠ, tak ředitelem gymnázia, jehož nižší ročníky jsou v budově dislokovány. Ve snaze pojmout problematiku obou škol různých typů je školní řád nesourodý a obsahuje některé nejednoznačné i nadbytečné formulace. Organizování výchovně-vzdělávací práce je v důsledku koexistence dvou subjektů ve společné školní budově náročné. ZŠ si je vědoma této problematiky a hledá za součinnosti členů pedagogického sboru různá řešení – např. jeden z projektů určených pro 1. třídy je zacílen na soužití žáků obou škol. Vedení ZŠ ve snaze zajistit oboustranně plynulý provoz se nevyhnulo některým následným pochybením, která se objevila v rozvrhu hodin žáků ZŠ i v některých dalších organizačních pokynech. Jde konkrétně o sedm vyučovacích hodin v jednom sledu, což se vyskytuje v rozvrhu hodin na druhém stupni ZŠ u dvou tříd při dělení výuce (děvčata - chlapci). V rozpisu zvonění je krácena o pět minut 7., 8. a 9. vyučovací hodina. V harmonogramu odchodu na oběd se v případě několika tříd krátí o pět minut některé koncové vyučovací hodiny. Tato pochybení nejsou v souladu s příslušnými právními předpisy. Výchovné poradenství škola zabezpečuje na obou stupních ZŠ. Prevence sociálně-patologických jevů a ochrana žáků před drogami a jinými závislostmi probíhají dle příslušného metodického pokynu, obsah i procesní stránka odpovídají věku žáků. Výchovné poradenství přispívá ke zlepšování kvality průběhu a výsledků vzdělávání. Dobře je zajišťována spolupráce mezi třídními učiteli, rodiči, psychology a dalšími odborníky. Informovanost rodičů žáků ZŠ se uskutečňuje navyklym způsobem prostřednictvím sdělení v deníčkách, žákovských knížkách, na třídních schůzkách, hovorových hodinách apod.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika prvouka a přírodověda na prvním stupni ZŠ

Hospitovaná výuka byla všemi vyučujícími řádně naplánována. Bezprostřední příprava vyučovacích hodin byla zaměřena v jednotlivých předmětech velmi dobrým způsobem jednak na poznávací a dovednostní stránku vzdělávání, jednak na rozvoj klíčových pracovních kompetencí a na zkvalitňování žákova osobnostního hodnotového systému.

Hospitovanou výuku zajišťovalo deset učitelek splňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jedna učitelka, která si získává potřebnou kvalifikaci řádným pedagogickým studiem. Chybějící kvalifikace měla v jednom případě negativní dopad na kvalitu sledované výuky českého jazyka, což se projevilo především v bezprostřední přípravě,

metodách a zvolené formě výuky. V ostatních případech byla sledovaná výuka organizována po odborné i věcné stránce efektivním způsobem.

Vyučovací hodiny všech hospitovaných předmětů byly po materiální a technické stránce velmi účelně podpořeny vhodnými učebními pomůckami mnemotechnického charakteru, obrázkovým materiálem, kvalitními školními encyklopediemi, doplňkovou literaturou, vhodnými učebnicemi, žákovskými pracovními listy a přírodninami. Byl tak výrazně zefektivněn zdárný průběh procesu učení.

Vyučovací formy a metody samostatné nebo skupinové práce se vhodně střídaly s účelně vedeným řízeným rozhovorem. Více než frontálně organizovaná výuka převládalo činnostní učení, byly zařazovány také pokusy. Příkladná byla práce s chybou, při níž žáci zdůvodňovali gramatické jevy v českém jazyce a hledali příčiny vlastního chybování. Děti prokazovaly dostatečně upevněné návyky pro skupinovou práci i pro diskusi, při níž např. argumentačně zdůvodňovaly své názory při pokusech v prvouce nebo v přírodovědě. Vyučovací čas byl využit efektivně, žáci vyžadující individuální tempo měli dostatek potřebného času i ke splnění náročnějších úkolů.

Motivování bylo velmi účelné v nižších ročnících a mělo na kvalitu procesních stránek výuky velmi dobrý vliv. Při motivaci dokázaly učitelky účinně využívat nejen svých, ale i žákovských zkušeností. Ve vyšších třídách nebyla už motivace tak spontánní a živá.

Všichni žáci dodržovali navyklá pravidla chování a vystupování, po celou dobu vyučovací hodiny byli aktivní. Pracovali s neobvyklým zájmem. Průběžně mezi sebou i s vyučující komunikovali. Jejich argumentace svědčila o velmi dobré úrovni logického myšlení, které uplatňovali zejména v matematice. Při komunikaci se projevovala zdravá sebedůvěra i vzájemný respekt. Pracovní návyky žáků jsou průběžně a soustavně při výuce velmi vhodným způsobem utvářeny a upevňovány.

Velmi pěkných učebních výsledků dosahovali žáci díky stimulujícímu a povzbudivému hodnocení ze strany vyučujících a díky jejich taktivnímu jednání. Žáci se učili vhodnou formou také kriticky uvažovat o své práci. Mohli hodnotit práci svoji i jiných a vyjadřovat se k učebním výsledkům i k příčinám úspěchů i chybování třídy jako celku.

Kvalita průběhu a výsledků vzdělávání měla ve sledovaných předmětech celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání na druhém stupni ZŠ

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Hospitované hodiny českého jazyka byly připraveny na rozdílné úrovni. Do vlastní přípravy se promítaly rozdílnosti v personálním zajištění výuky předmětu.

Ze tří vyučujících českého jazyka je jedna učitelka odborně i pedagogicky způsobilá, dvě vyučující jsou kvalifikovány pro učitelství na 1. stupni ZŠ. V oblasti odborné i metodické byla tato skutečnost částečně zřejmá jednak při výkladu nového učiva, jednak při výukových postupech, kdy nebyla vždy pozornost žáků zacílena na klíčovou jazykovou otázku a kdy nebyly postiženy vzájemné vazby mezi jednotlivými oblastmi jazykové problematiky.

Při výuce byly používány vedle běžných vyučovacích pomůcek (učebnice, tabule, sešity) i další názorné pomůcky, jejichž využití však nebylo vždy vzhledem k probíranému učivu zcela efektivní.

Kvalita používaných metod a forem práce vykazovala při hospitovaných hodinách dosti výrazné rozdíly, které většinou souvisely s otázkou odborné a pedagogické způsobilosti. Velmi účinně a didakticky obratně se v hodinách literární výchovy pracovalo s uměleckým textem, a

to zejména po stránce myšlenkové. Velmi dobře byly uplatňovány referáty žáků vyššího ročníku. Bylo zřejmé, že technika přípravy i přednesu referátu je jasně a přesně vymezena tak, aby referáty byly užitečné jak referujícím, tak i třídě. Méně zdařilé byly postupy uplatňované při jazykovém vyučování, kdy probírané gramatické a pravopisné jevy často postrádaly jasné zakotvení v jazykovém systému jako celku. Zůstávaly tak některé otevřené otázky, které nebyly dostatečně ujasněny a následně se tak poněkud znesnadňoval další učební postup. Při výuce slohu si žáci úspěšně rozvíjeli svou schopnost uvažování ve vztahu k myšlenkovému obsahu probíraného slohového útvaru. Rozvoj vyjadřovacích dovedností spojený s nácvikem jazykové obratnosti a stylistické zdatnosti samotných žáků byl uplatňován méně.

Žáci byli pro výuku motivováni pozitivně tam, kde učivo dobře chápali a měli možnost vlastního uplatnění (např. při literárním učivu). V některých hospitovaných hodinách, kde byla menší možnost uplatnění pro aktivitu žáků nebo kde jazyková problematika nebyla dosud dostatečně žáky osvojena, byl zájem o učivo nevýrazný.

Vzájemná komunikace probíhala v příznivé atmosféře. Vyjadřovací schopnosti žáků byly sledovány a rozvíjeny s rozdílnou důsledností. Na jedné straně žáci slyšeli bezchybné vyjadřování některých svých vyučujících, ale na druhé straně většinou ve svých mluvních i písemných projevech často chybovali. Jazyková kultura nebyla vždy náležitě v hodinách českého jazyka preferována.

Při výuce byli žáci svými vyučujícími objektivně hodnoceni. Opravy žákovských sešitů nebyly vždy ze strany pedagogů zcela důsledné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk byly na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika a fyzika

Výukové cíle byly ve všech hodinách vhodně stanoveny. Většinou je vyučující formulovali jako činnosti nebo očekávané vědomosti a dovednosti žáků. Pro žáky byly cíle přiměřené a v průběhu sledovaných hodin se je dařilo většinou důsledně naplňovat.

Odborná a pedagogická způsobilosti všech vyučujících se pozitivně projevila v průběhu všech hospitovaných vyučovacích hodin.

Výuka matematiky probíhala v kmenových učebnách vybavených běžným školním nábytkem. Výzdoba těchto tříd byla sice estetická, avšak vzhledem ke sledované výuce méně podnětná. Náležité prostředí bylo vytvořeno pro vyučování fyziky v odborné učebně vybavené vhodným nábytkem a učebními pomůckami. Didaktickou techniku, která byla k dispozici, učitelé nevyužívali. Učebnice tvořící ucelené řady pro celý druhý stupeň sloužily žákům především jako zdroj příkladů a problémových úloh nebo ve fyzice i jako zdroj nových poznatků.

Vnitřní členění vyučovacích hodin odpovídalo výukovým cílům a zvoleným formám vyučování. Ve struktuře některých hodin chyběla závěrečná etapa shrnutí učiva, utřídění nových vědomostí, hodnocení práce žáků a dosažených výsledků. Ve většině hodin převládala frontální výuka zaměřená často na aktivnější žáky. Dominující byla přitom role učitelů. Důslednější bylo zapojení žáků do činností při jejich samostatné práci, zvláště ve fyzice při skupinové práci zaměřené na řešení praktického úkolu. Žáci postupovali podle jasných a srozumitelných pokynů učitelů, někdy však bylo neustálé vedení žáků uplatňováno na úkor rozvíjení jejich vlastní aktivity a samostatného myšlení. Vyučující při samostatné práci žákům pomáhali. Z vyučovacích metod využívali výklad, ukázkou, fyzikální pokus, samostatnou práci a řízený rozhovor. Přirozená relaxace žáků většinou souvisela pouze s jejich pohybem po učebně

při změnách vyučovacích metod a střídání činností. Jiná relaxace zařazována nebyla. Tempo výuky učitelé přizpůsobovali aktuálnímu stavu vědomostí i pozornosti žáků ve třídě.

Na začátku vyučovacích hodin učitelé většinou seznámili žáky se stanovenými vzdělávacími cíli, hlubší úvodní motivaci však uplatňovali jen sporadicky. Výrazný motivační účinek v průběhu hodin mělo zařazování praktických činností, při kterých byla aktivita a pozornost žáků vyšší. Učitelé také využívali, a to především ve fyzice, praktických zkušeností žáků a mezipředmětových vztahů. V matematice dokázali žáci efektivně pracovat s chybou.

Přesvědčivý projev učitelů vytvářel ve třídách vhodné, čínorodé pracovní prostředí. Žáci akceptovali a respektovali dohodnutá pravidla jednání i chování a většinou vhodně reagovali na pokyny vyučujících. Žáci dodržovali pravidla komunikace s pedagogy, někdy však při frontálně vedené výuce na otázky odpovídalo současně více žáků, což znesnadňovalo vyhodnocování odpovědí. Pro sdělování názorů žáků a pro diskusi byl vytvářen prostor při řízeném rozhovoru. Rozvoj vzájemných komunikativních dovedností mezi žáky samotnými byl na nižší úrovni.

Vyučující oceňovali výrazné pokroky žáků. Průběžně ověřovali jejich vědomosti řízeným rozhovorem, písemnými prověrkami i zkoušením žáků. Klasifikace byla objektivní, avšak chybělo její zdůvodňování. Do hodnocení byli zapojováni i ostatní žáci.

Celková úroveň kvality průběhu a výsledků vzdělávání v matematice a fyzice byla velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk

Cíle hodin byly formulovány jako vědomosti, které chtějí učitelky žákům předat či si je ověřit. Pouze okrajově se vyučující zaměřovaly na dovednosti, jež mají získat žáci. Zcela stranou zůstalo rozvíjení sociálních kompetencí žáků. Bezprostřední příprava vyučujících byla v některých hodinách velmi dobrá, jindy nebyla metodicky promyšlená.

Hospitace proběhly u tří vyučujících. Jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna splňuje podmínky odborné způsobilosti a další vyučující požadované podmínky nespĺňuje. Na odbornou stránku výuky neměla tato skutečnost vliv.

Hospitované hodiny probíhaly v kmenových třídách s minimální podnětností k danému předmětu. Tato skutečnost znesnadňovala práci vyučujícím a neumožňovala v plné míře náročné vyučování. Méně hodin se uskutečnilo v jazykové učebně, která byla svou výzdobou vkusná a částečně i motivační. Jako materiální podporu učitelky účelně využívaly nakopírované texty a zvukové nahrávky.

Nové učivo bylo předkládáno v přiměřeném rozsahu a srozumitelným způsobem. V hodinách prevažovala frontální výuka s dominující verbální aktivitou učitelek. Na zadaných úkolech pracovali žáci většinou samostatně či ve dvojicích. Výjimečně zařazená skupinová práce nebyla efektivní. Výuka byla vedena (až na výjimku) v anglickém jazyce. Základní psychohygienické podmínky (osvětlení, větrání tříd) byly zajištěny. Relaxační prvky byly vhodně zařazeny pouze v některých hodinách.

Na rozdíl od nevýrazné úvodní motivace byla motivace v průběhu výuky často a účelně využívána. Motivační charakter mělo zejména pozitivní slovní hodnocení žakovských výkonů.

Verbální i neverbální projev učitelek byl přirozený, jejich vystupování bylo vstřícné a komunikace se žáky bezproblémová. Prevažovala konverzace mezi učitelkou a žákem, v minimální míře i mezi samotnými žáky.

Žáci byli za svoji práci hodnoceni běžným způsobem, nebylo využíváno možnosti vzájemného hodnocení nebo sebehodnocení žáků. V závěru vyučovacích hodin nedocházelo k důslednému shrnutí učiva ani ke zhodnocení práce jednotlivců nebo celé třídy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis

Příprava hospitovaných vyučovacích hodin byla na vysoké odborné úrovni, což se pozitivně promítalo do věcné správnosti prezentovaného učiva.

Vyučující je odborně i pedagogicky pro výuku dějepisu způsobilá. Tato skutečnost se velmi příznivě projevovala při vlastním vyučování, což bylo znatelné zejména v oblasti odborného vhledu do problematiky probíraného učiva.

Výuka dějepisu probíhala v učebně, která je postupně upravována tak, aby sloužila jako odborná pracovní společensko-vědních předmětů. Její budování je vedeno cíleně ve smyslu podpory názorného vyučování a organizačního usnadnění procesu učení.

Uplatňované metody a formy práce byly vedeny s cílem umožnit žákům co nejhlubší pochopení probíraného učiva. Byly zdůrazňovány a didakticky ozřejmovány jak samotné historické události a údaje, tak i vztahy časové, geografické i kauzální. Výklad nového učiva často velmi účinně korespondoval s výsledky dílčích úkolů, které byly průběžně zadávány žákům (např. práce s dějepisnými atlasy, s učebnicí, s ilustracemi apod.). Velmi přesné a výstižné bylo objasňování odborných termínů, které si žáci úspěšně osvojovali. Dílčí didaktické kroky byly logicky provázány. Struktura vyučovacích hodin byla někdy méně vyvážená v tom smyslu, že podíl zápisu nového učiva a výkladu učební látky nebo samostatně vypracovávaných písemných úkolů převažoval nad činnostně pojímanou prací samotných žáků. Z materiálně-technického vybavení učebny dějepisu bylo velmi vhodně využíváno zpětného projektoru. Méně časté bylo využití dalších četných výukových pomůcek rozmístěných v učebně.

Žáci většinou projevovali o probírané učivo zájem. I když měli pro uplatňování vlastních činností někdy méně příležitostí, bylo zjevné, že chtějí získávat co nejvíce informací od své odborně fundované vyučující. Vyučování probíhalo v klidné pracovní atmosféře, která umožňovala žákům nerušenou práci.

Frekvence známek byla dostačující. Hodnocení práce žáků se ovšem vztahovalo většinou k jejich projevům písemným, což je poněkud jednostranné. Znamky uvedené v žakovských knížkách nejsou vždy konkretizovány co do obsahu hodnoceného učiva. Hodnocení práce žáků ve vyučovacích hodinách bylo objektivní a vždy rádně zdůvodněné.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova

Výchovně-vzdělávací i zdravotní cíle hospitované výuky byly vhodně a přiměřeně stanovené a vycházely z aktuálního stavu třídy. Rovněž nechyběla návaznost na předcházející témata. Bylo hospitováno jak ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy (pětihodinová týdenní dotace - jedenkrát dvě hodiny tréninku fotbalu, tři hodiny tělesné výchovy), tak i v běžných třídách.

Výuku zajišťuje pět vyučujících, hospitace proběhly u čtyř z nich. Všichni vyučující splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, pouze jeden vyučující je nekvalifikovaný (v současné době studuje tělesnou výchovu třetím rokem na pedagogické fakultě). Tím nebyla v plné míře naplněna podmínka pro rozšířenou výuku tělesné výchovy. Na kvalitě výuky se však chybějící kvalifikovanost neprojevovala negativně.

Hospitované hodiny proběhly ve sportovní hale a v tělocvičně školy. V herních hodinách byly používány míče na kopanou a košíkovou, létající talíř, pro rozlišení mužstev dresy, sportovní náčiní pro florbal atd. V gymnastické hodině byly využity žíněnky, švédská bedna, koza a odrazové můstky. Materiální podmínky školy plně umožňují výuku běžné i rozšířené tělesné výchovy.

Sledované hodiny byly správně strukturovány. S výjimkou jedné hodiny (gymnastické) byly všechny ostatní podle obsahu zařazených sportů herní. Patřičný důraz byl kladen většinou na úvodní rozcvičení. Často byla uplatňována práce s chybou. Tempo výuky bylo přiměřené. Kvalita tréninkové hodiny fotbalu byla vynikající a splňovala všechny podmínky náročnosti jak po metodické, tak i po odborné stránce. Pouze sporadicky docházelo k opomenutí závěrečného zhodnocení nebo k absenci vyrovnávacích či relaxačních cvičení pro zklidnění organismu.

Úvodní motivace probíhala oznámením cíle vyučovací hodiny. V průběhu byli žáci motivováni pochvalou. Ve všech zhlédnutých hodinách byl patrný zájem žáků o výuku a bylo zřejmé, že mají radost z pohybu.

Jasně a stručně pokyny u většiny vyučujících byly žáky plněny a stanovená pravidla chování byla dodržována. Žáci jsou vedeni ke vzájemnému respektování, spolupráci, toleranci a k fair play.

Ocenění snahy, pokroku, herních návyků a výkonů probíhalo průběžně pouze verbálním hodnocením žáků. Klasifikace zatím v žákovských knížkách zapsána není, dle informací vyučujících se tak děje v dohodnutých termínech. Ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení zatím nejsou žáci systematicky vedeni.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově byly na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání žáků běžnými způsoby prostřednictvím průběžných prověrek, testů a zkoušením. Výsledky jsou většinou statisticky zpracovávány, jsou identifikovány příčiny úspěchů v učení nebo případných neúspěchů, ale dále se s nimi nepracuje. Komerční srovnávací testy škola nevyužívá.

Pro školu má velký význam úspěšnost žáků v soutěžích, přehlídkách a v olympiádách v rámci jednotlivých předmětů. Vedení školy se soustředí na úspěšnost žáků při přijímacích řízeních na střední školy.

Výchovné poradenství se zaměřuje na chování žáků včetně účinnosti prevence sociálně-patologických jevů, částečně na vzájemné vztahy mezi žáky v některých třídách.

Soustavné zpracovávání výsledků vzdělávání, které by cíleně vedlo nejen k odstraňování nedostatků ve vědomostech žáků, nýbrž i k určování příčinných souvislostí mezi výsledky vzdělávání a efektivitou používaných vyučovacích metod, zatím škola nezakomponovala do systému své činnosti. O zjištěních se ve škole zpravidla neformálně diskutuje. Zatím nejsou vyvozovány jednoznačné závěry, na něž by systematicky navazovalo přijímání příslušných opatření. Vytvoření funkčního systému s jasně definovanými cíli a metodami autoevaluace má škola zatím před sebou.

Kvalita sledované výuky ZŠ je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Od března roku 2004 je ve škole realizován projekt „Žijme spolu, pomáhejme si“. Cílem projektu je zvýšení kvality sociálního prostředí ve škole a vytváření pozitivních mezilidských vztahů.
- Snaha o užší propojenost ZŠ a mateřské školy vyústila v akce nazývané: „Hrajeme si na prvňáčky“, při nichž získávají děti z mateřské školy formou hry své první praktické zkušenosti se školou základní.
- Rozšířené vyučování tělesné výchovy se promítlo do sportovních úspěchů školy i na celostátní úrovni (halová kopaná).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 77/2000 s účinností od 1. 11. 2000
2. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy všech tříd ZŠ
3. Evidence žáků ZŠ
4. Školní řád a rozvrh hodin ve školním roce 2004/2005
5. Harmonogram odchodů na oběd ve školním roce 2004/2005
6. Přehled zvonění platný pro školní rok 2004/2005
7. Záznamy z pedagogických rad
8. Protokoly o konání zkoušek stanovených právními předpisy
9. Osobní dokumentace žáků s postižením
10. Kniha úrazů
11. Tematické plány učiva hospitovaných předmětů pro školní rok 2004/2005
12. Zápisy předmětových komisí hospitovaných předmětů
13. Přehled soutěží a umístění žáků ve školním roce 2003/2004
14. Popis projektu „Žijme spolu, pomáhejme si“
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
16. Zápisy z porad vedení školy za školní rok 2004/2005
17. Hospitační záznamy za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
18. Žákovské knížky žáků - vzorek
19. Provozní řád tělocvičny ZŠ ze dne 1. září 2004
20. Provozní řád pískového a travnatého hřiště ze dne 1. září 2004
21. Dezinfekční a úklidový řád školního bazénu ZŠ ze dne 1. října 2004
22. Provozní řád – školní bazén dne 2. ledna 2002
23. Provozní řád tělocvičny ZŠ Purkyňova 39, Vyškov ze dne 1. srpna 2003
24. Protokol o provedení odborně technické kontroly tělocvičného náradí a sportovního zařízení a vybavení ze dne 11. března 2004
25. Protokol o komisionální zkoušce z českého jazyka žáka VIII. A, číslo katalogového listu 21, ve školním roce 2003/2004

26.Smlouva o spolupráci mezi Základní školou Vyškov, Purkyňova 39 a 1. FKD, a. s. ze dne 29. prosince 2003

27.Vnitřní předpis ze dne 29. prosince 2003

28. Inspekční zpráva čj. 125 158/98-11085 z dubna 1998

ZÁVĚR

Po personální stránce je vzdělávací činnost ZŠ zajištěna v potřebném rozsahu a většinou i v potřebné kvalitě. Skutečností zůstává, že někteří pedagogičtí pracovníci nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což je nepříhodné zejména v rozšířeném vyučování tělesné výchovy, kde je kvalifikovanost pedagoga deklarována jako podmínka. I když se v některých případech absence kvalifikovanosti nepromítá negativně přímo do úrovně výuky (jako např. v tělesné výchově), vedení školy se snaží řešit tuto situaci vzděláváním učitelů.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou celkově velmi dobré, ale v konkrétních jednotlivostech značně nevyvážené. Nadstandardní podmínky jsou vytvořeny např. pro výuku tělesné výchovy a přírodovědných předmětů. Na druhé straně značná opotřebovanost interiéru školní budovy (např. v kmenových třídách na 2. stupni ZŠ) nebo stísněnost některých prostor (např. malé učebny pro 1. ročník, chybějící sborovna nebo umístění kmenové třídy do odborné učebny) snižují celkovou úroveň pracovního prostředí.

Pro kvalitu výuky, která je hodnocena celkově jako velmi dobrá, je charakteristické spíše tradiční pojetí výukových postupů. Progresivní pedagogické trendy byly v jednotlivých případech hospitovaných hodin rovněž znatelné. Zatím však škola nemá vytvořen natolik účinný systém, aby se mohla zaměřit na řešení příčinných souvislostí mezi zjištěnými výsledky vzdělávání a zefektivňováním dílčích didaktických postupů a kvality výuky jako celku.

Rozšířená výuka tělesné výchovy, kterou se škola profiluje, je na velmi dobré úrovni a vytváří tak pozitivní specifikum školy jak vzhledem k žákům samotným, tak i vzhledem k povědomí širší veřejnosti. I když vedení školy má velmi vstřícný postoj k dalšímu subjektu ve školní budově, je zřejmé, že koexistence ZŠ a nižších ročníků víceletého gymnázia klade značné nároky na organizační zajištění plynulého provozu školy.

Ve srovnání s výsledky školní inspekce, která se uskutečnila ve škole v roce 1998, si škola svou vzdělávací činností udržuje velmi dobrou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská, v.r.
Člen týmu	Mgr. Jindra Svobodová	Jindra Svobodová, v.r.
Člen týmu	Mgr. Ladislava Hodonská	Ladislava Hodonská, v.r.
Člen týmu	PaedDr. Petr Zábranský	Petr Zábranský, v.r.
Člen týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka, v.r.

V Brně dne 22. listopadu 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:23. 11. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Luděk Höfer, ředitel školy	Luděk Höfer, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-12-09	12-1040/04/256-952
Zřizovatel	2004-12-09	12-1040/04/256-952
Rada školy		

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.